

Aktører på FMK

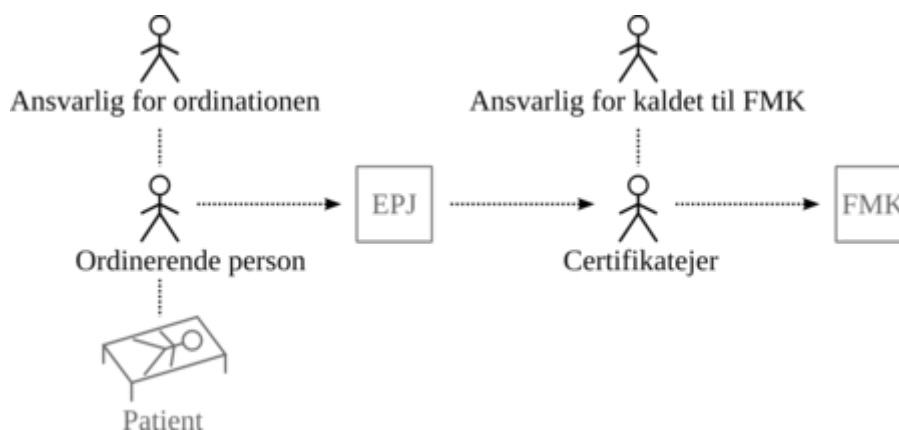
Table of Contents

Aktører på FMK	1
Aktører på FMK	5
Ordinerende person	5
Ansvarlig for ordinationen	5
Certifikatejer	6
Ansvarlig for kaldet til FMK	6
Ændret af "patient" eller "anden person"	6
Forskellige aktører i samme kald	7
Eksempler	7

Aktører på FMK

Ved registrering af ændringer (oprettelser, opdateringer, seponeringer osv.) på medicinkort, lægemiddelordinationer, recepter... i FMK, skal der angives hvilken eller hvilke personer, der er involveret i denne handling. Afhængigt af situationen kan der indgå en eller flere personer, og registreringen kan derfor være mere eller mindre kompleks.

Fra og med FMK 1.4.2 kan indgå en registrering af op til fire aktører.

FMK definerer derfor de følgende fire aktører, hvor der vil være et overlap afhængigt af situationen. I de følgende eksempler vil der blive taget udgangspunkt i oprettelsen/ændringen af en lægemiddelordination, men disse eksempler kan også anvendes på ændringer af medicinkortet, for oprettelse af recepter m.v.

Ordinerende person

Den ordinerende person ¹⁾ er den læge, sygeplejerske m.v. der er har foretaget oprettelsen/ændringen af en ordination. Det er således denne person der har haft kontakten til patienten, og som har truffet beslutningen om at patientens medicinering skal ændres.

Ordinerende person er i oprettelser/ændringer angivet i CreatedBy, ModifiedBy m.v, og optræder kun i denne type kald.

Bemærk at foretaget oprettelsen/ændringen skal forstås som den der har besluttet og evt. udført oprettelsen/ændringen, ikke den der evt. har tastet i et lokalt LPS eller EPJ-system, såfremt dette foretages af en anden aktør. En eventuel lokal aktør (medhjælp, sekretær) m.v. ud over de fire her beskrevne skal ikke overføres til medicinkortet på FMK.

Ansvarlig for ordinationen

Såfremt ordinerede person i kraft i sin autorisation ikke i sig selv har ret til at ændre patientens medicinering kan der optræde en anden sundhedsperson, der er ansvarlig for ordinationen. Eksempelvis kan en sygeplejerske handle ud fra en rammeordination. Der vil her findes en læge der

er ansvarlig for rammeordinationen. Patienten har ikke nødvendigvis kontakt til den ansvarlige for ordinationen, eller er nødvendigvis vidende om at vedkommende findes.

Personen ansvarlig for ordinationen findes i et AuthorisedBy-elementet, der er et optionelt underelement til CreatedBy, ModifiedBy m.v, angivet under.

Certifikatejer

Certifikatejeren er personen der anvender LPS, EPJ- eller EOJ-systemet, og opdaterer eller foretager opslag på FMK derigennem. Alternativt anvendes FMK-online. Certifikatejeren kan f.eks. være en lægesekretær eller en anden læge.

Certifikatejeren er altid identificeret ved anvendelse af sit medarbejdercertifikat. Dvs. at denne person er den eneste som FMK med sikkerhed kan sige har identificeret sig. I FMK 1.4.* skal personen være angivet i ReportedBy, med mindre personen er den samme som angivet i CreatedBy, ModifiedBy m.v.

Autorisationsnummeret for certifikatejeren vil blive valideret op mod det anvendte certifikat. Dvs. er ReportedBy anvendt vil autorisationsnummeret eller CPR-nummeret heri skulle stemme overens med hvad der er angivet i certifikatet, er ReportedBy ikke anvendt vil der i stedet blive valideret op mod hvad der er angivet i CreatedBy, ModifiedBy m.v,

Ansvarlig for kaldet til FMK

Såfremt certifikatejeren ikke i kraft af sit certifikat (dvs. sin autorisation) i sig selv har ret til at kalde FMK, skal der findes en anden person, der er ansvarlige for kaldet til FMK. Dette kan f.eks. være en læge, der er ansvarlig for en sekretærs eller klinikassistents opdatering på FMK. Den ansvarligt for kaldet til FMK findes i "på vegne af"-angivelsen i kaldet til FMK's header.

Personen ansvarlig for kaldet til FMK findes i et AuthorisedBy-elementet, der er et optionelt underelement til ReportedBy.

Enten vil den ansvarlige for kaldet til FMK blive valideret ud fra FMKs bemyndigelsesregister, eller det vil blive valideret at systemet der anvendes er trustet af FMK, og at valideringen derved håndteres i det kaldende system.

Ændret af "patient" eller "anden person"

I FMK 1.4 understøtter snitfladen, at en person der ikke er en autoriseret sundhedsperson kan ændre FMK. Eksempelvis kan FMK på et tidspunkt tillade, at en patient logger på FMK-online og selv privatmarkerer en lægemiddelordination. Af ModifiedBy vil der derved fremgå at patienten selv har opdateret lægemiddelordinationen og medicinkortet.

Tilsvarende kan det tænkes, at andre personer i fremtiden kan få adgang til at opdatere information på FMK. Eksempelvis at en social- og sundhedsassistent registrerer en effektuering. I denne situation skal personen, personens rolle og evt. organisation registreres på medicinkortet. At det ikke længere

(kun) er en autoriseret sundhedsperson der er involveret vil ikke ændre ovenstående forhold.

Forskellige aktører i samme kald

På FMK kan der generelt foretages flere ens opdateringer i samme kald. F.eks. kan der oprettes flere lægemiddelordinationer i samme kald af denne service. Desuden kan servicen "Opdatering af medicinkort" anvendes til at foretage forskellige typer af opdateringer på samme CPR-nummer. F.eks. ved udskrivning fra sygehus kan en eller flere lægemiddelordinationer seponeres, nye kan oprettes og medicinkortet kan frigives, alt i samme kald.

I FMK 1.4 er snitfladen ændret, således at "oprettet af", "ændret af" m.v. er flyttet ind i på f.eks. lægemiddelordinationen, således at der er forberedt mulighed for at der f.eks. i samme kald kan oprettes flere lægemiddelordinationer m.v. der er besluttet af flere læger, men indrapporteret af samme sundhedsperson.

Aktører i FMK registreres altid efter samme skemadefinition, se [Modifikator](#) for skemadefinition i FMK 1.4.2 (svarer til definitionen i FMK 1.4.4 bortset fra forskel i namespaces).

Eksempler

Læge opretter selv en lægemiddelordination

Det simplest mulige tilfælde opstår hvor en praksislæge eller sygehuslæge selv eksempelvis opretter en lægemiddelordination på FMK ved en almindelig konsultation.

Aktør	Beskrivelse
Beslutningstager	Lægen selv, angives i CreatedBy
Ansvarlig for ordinationen	Lægen selv, AuthorisedBy under CreatedBy anvendes ikke
Certifikatejer	Lægen selv, ReportedBy anvendes ikke
Ansvarlig for kaldet til FMK	Lægen selv, AuthorisedBy under ReportedBy anvendes ikke

ReportedBy anvendes ikke og der valideres derfor at certifikatejer er lig med beslutningstager, dvs. at der er overensstemmelse med personen angivet i MOCES-certifikatet og indholdet i CreatedBy.

På vegne af anvendes ikke.

Praksislægens lægesekretær opretter en lægemiddelordination

I dette tilfælde opretter praksislægens medhjælp en lægemiddelordination på FMK på vegne af praksislægen.

Aktør	Beskrivelse
Beslutningstager	Praksislægen selv, angives i CreatedBy
Ansvarlig for ordinationen	Praksislægen selv, AuthorisedBy under CreatedBy anvendes ikke
Certifikatejer	Praksislægens medhjælp, angives i ReportedBy

Aktør	Beskrivelse
Ansvarlig for kaldet til FMK	Praksislægen, angives i AuthorisedBy under ReportedBy

ReportedBy anvendes og der valideres derfor at certifikatejer er lig med hvad der er angivet i ReportedBy, dvs. at der er overensstemmelse med personen angivet i MOCES-certifikatet og indholdet i ReportedBy.

På vegne af anvendes, og det valideres at praksislægen har bemyndiget medhjælpen, eller at systemet er trustet.

Sygehuslæge ordinerer, en anden sygehuslæge opretter på FMK

En situation der kan opstå ved udskrivning fra sygehus, er at en læge A har oprettet en ordination i EPJ-systemet. På tidspunktet hvor patienten udskrives skal der oprettes en ny lægemiddelordination på FMK ud fra ordinationen, og dette foretages af læge B.

Aktør	Beskrivelse
Beslutningstager	Sygehuslæge A, angives i CreatedBy
Ansvarlig for ordinationen	Sygehuslæge A, AuthorisedBy under CreatedBy anvendes ikke
Certifikatejer	Sygehuslæge B, angives i ReportedBy
Ansvarlig for kaldet til FMK	Sygehuslæge B, AuthorisedBy under ReportedBy anvendes ikke

ReportedBy anvendes og der valideres derfor at certifikatejer er lig med hvad der er angivet i ReportedBy,

På vegne af anvendes ikke.

Sygehuslæge ordinerer, en medhjælp opretter på FMK

Som en udvidelse af forrige eksempel er det ikke en anden sygehuslæge der opretter på FMK, men dennes medhjælp.

Aktør	Beskrivelse
Beslutningstager	Sygehuslæge A, angives i CreatedBy
Ansvarlig for ordinationen	Sygehuslæge A selv, AuthorisedBy under CreatedBy anvendes ikke
Certifikatejer	Sygehuslæge B's medhjælp, angives i ReportedBy
Ansvarlig for kaldet til FMK	Sygehuslæge B, angives i AuthorisedBy under ReportedBy

ReportedBy anvendes og der valideres derfor at certifikatejer er lig med hvad der er angivet i ReportedBy,

På vegne af anvendes, og det valideres at sygehuslæge B har bemyndiget medhjælpen, eller at systemet er trustet.

Sygeplejerske ordinerer, en medhjælp opretter på FMK

Som en en yderligere komplicering af forrige eksempel er det en sygeplejerske der ordinerer ud fra en

rammeordination.

Aktør	Beskrivelse
Beslutningstager	Sygeplejerske, angives i CreatedBy
Ansvarlig for ordinationen	Sygehuslæge A, angives i AuthorisedBy under CreatedBy
Certifikatejer	Sygehuslæge B's medhjælp, angives i ReportedBy
Ansvarlig for kaldet til FMK	Sygehuslæge B, angives i AuthorisedBy under ReportedBy

ReportedBy anvendes og der valideres derfor at certifikatejer er lig med hvad der er angivet i ReportedBy,

På vegne af anvendes, og det valideres at sygehuslæge B har bemyndiget medhjælpen, eller at systemet er trustet.

I dette tilfælde vil sygehuslæge A være angivet, men angivelsen kan ikke valideres af FMK. Sygehuslæge A kan f.eks. være den ansvarlige overlæge i akutmodtagelsen, og det vil derigennem lokalt være klart at sygeplejersken igennem sin arbejdsituation på akutmodtagelsen må ordinere medicin, og at den ansvarlige overlæge skal sikre at dette sker på ansvarlig vis, f.eks. ud fra uddannelse, instruks, rammeordination eller lignende.

1)

Den ordinerende person er i godkendelseskriterierne også kendt som den Udførende

From:

<http://wiki.fmk-teknik.dk/> -

Fælles Medicinkort - Dokumentation

Permanent link:

http://wiki.fmk-teknik.dk/fmk:generel:aktorer_pa_fmk

Last update: 2026-03-06 08:53

